

ผลการให้คำปรึกษาคู่供建ตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
ต่อสัมพันธภาพกับบิดาหรือมารดาของนักเรียนที่มาจากการอบรมครัวหย่าร้าง
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

หนังสืออ้างอิง
เพื่อเข้าใจในห้องสมุด

อาจารย์ ขันติธรรมกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต^{สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา}

17 ๗.๘. 2546 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169794 มิถุนายน 2546

ISBN 974-382-003-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา ได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....นายพินทร์ พัฒนา..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพินทร์ พายวิมล)

.....ดร. พัฒนา พัฒนา..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

.....ดร. พัฒนา พัฒนา..... กรรมการ

(ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....นายพินทร์ พัฒนา..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพินทร์ พายวิมล)

.....ดร. พัฒนา พัฒนา..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

.....ดร. พัฒนา พัฒนา..... กรรมการ

(ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

.....ดร. พัฒนา พัฒนา..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิราชพิทย์)

.....ดร. พัฒนา พัฒนา..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร)

บันทึกวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....ดร. พัฒนา พัฒนา..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่..!๗...เดือน..มีนาคม..พ.ศ. 2546

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ประกาศคณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อ่อนตึงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพินทร์ ฉายวิมล ซึ่งเป็นประธานกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ์ ดร.สมโภชน์ องเนกสุข กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา คงวาระณ กรรมการ พิจารณาเค้าโครงวิทยานิพนธ์ซึ่งทำให้ผู้ช่วยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และ ประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรดา เกิดพิทักษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาทิพย์ ที่ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มรวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำ วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์ ที่ให้ความเมตตาและเป็นกำลังใจอันสำคัญ ในการค้นหาข้อมูล และขอขอบพระคุณบุณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ที่กรุณาให้ทุน สนับสนุนงานวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยนี้จะสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความกรุณางาน นาทหลังลือชัย จันทร์โป๊ และ นาทหลังสมจิต พึงบรรยพ ที่กรุณาให้ความสนใจสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย ขอขอบคุณอาจารย์ลักษณ์ น้อยสว่าง อาจารย์กุณฑี ปานะเจริญ เจ้าหน้าที่และเพื่อนคณาจารย์ ทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกและเป็นกำลังใจตลอดมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณพระคุณ บิดา มารดา บิดามุญธรรม และพี่ ๆ ที่ช่วย สนับสนุนทุนทรัพย์และเป็นกำลังใจที่สำคัญตลอดมา ตลอดจนเพื่อนร่วมชั้นเรียนเอกจิตวิทยาการ ให้คำปรึกษาที่ช่วยผลักดันและเป็นกำลังใจชี้ชักและกันเสมอมา รวมทั้งท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้อธิบาย นานไว้ ณ ที่นี่และนักเรียนทุกคนที่มีส่วนช่วยเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือให้ผู้วิจัยทำ วิทยานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี

อารีย์ ขันดิธรรมกุล

42924227 : สาขาวิชา : จิตวิทยาการให้คำปรึกษา ; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)
 คำสำคัญ : สัมพันธภาพกับบิดาหรือมารดา/การให้คำปรึกษากลุ่ม/ทฤษฎีการวิเคราะห์
 การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

อารีย์ ขันติธรรมกุล : ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์
 ระหว่างบุคคลต่อสัมพันธภาพกับบิดาหรือมารดา ของนักเรียนที่มาจากครอบครัวหย่าร้างในโรง
 เรียนอาชีวศึกษาเอกชน(The effects of transactional analysis group counseling on parent-child
 relationship of the private vocational school students from divorced families) อาจารย์ที่ปรึกษา :
 ระพินทร์ ลายวินล, ค.ด., อนงค์ วิเศษสุวรรณ, Ed.D., สมโภชน์ อเนกสุข บศ.ด. 136 หน้า.

ISBN 974-382-003-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการวิเคราะห์
 การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อสัมพันธภาพกับบิดาหรือมารดา ของนักเรียนที่มาจาก
 ครอบครัวหย่าร้างในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอาชีวศึกษา
 เอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ซึ่งมาจากครอบครัวหย่าร้างและมีคะแนนสัมพันธภาพต่อบิดา
 หรือมารดาต่ำกว่าระดับ佩อร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม กลุ่ม ๆ ละ 8 คน คือ
 กลุ่มทดลอง ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่าง
 บุคคล และกลุ่มควบคุมทำการทดลองในกลุ่มทดลอง 11 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง การเก็บข้อมูล
 แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง และระยะหลังการทดลอง สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย
 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของคะแนนสัมพันธภาพก่อนและหลังการ
 ทดลอง โดยใช้สถิติ nonparametric ด้วยวิธี Wilcoxon signed ranks test และทดสอบความแตก
 ต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการ
 ทดลอง โดยใช้สถิติ nonparametric ด้วยวิธี Mann-Whitney U test

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการวิเคราะห์
 การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีสัมพันธภาพกับบิดาหรือมารดาสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม
 และสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

42924227 : MAJOR : COUNSELING PSYCHOLOGY ; M.S. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORD : PARENT-CHILD RELATIONSHIP / GROUP COUNSELING / TRANSACTIONAL ANALYSIS

AREE KANTITAMMAKOOL : THE EFFECTS OF TRANSACTIONAL ANALYSIS GROUP COUNSELING ON PARENT-CHILD RELATIONSHIP OF THE PRIVATE VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS FROM DIVORCED FAMILIES. THESIS ADVISORS : RAPIN CHAYVIMOL, Ph.D., ANONG WISESSUWAN, Ed.D., SOMPOCH ANEGASUKHA, Ed.D., 136 P. ISBN 974-382-003-5

The purpose of this research was to study the effect of transactional analysis group counseling on parent child relationship of the private vocational school students from divorced families.

The population used in the study were vocational certificate level students who had scores of relationship on parents test lower than the 50th percentile. The simple random sampling method was used in selecting two groups of sample, eight in each and the first group was assigned as the transactional analysis group counseling, the second group was assigned as the control group. The treatments were given 11 times, two times per week.

The data collecting procedure was divided into two phases : the pre-test phase and the post-test phase. The data was analyzed using mean, standard deviation and different test of relationship mean score between pre-test and post-test by Wilcoxon signed ranks test and different test of relationship mean score between experiment group and control group by Mann-Whitney U test .

It was found that students in experiment groups were found to have higher scores on relationship on parent in the post-test phase than the pre-test phase and higher than the control group at the statistical significance of .05.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔
สารบัญภาพ.....	๕

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวหย่าร้างและครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เพียงคนเดียว.....	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล.....	17
3 วิธีดำเนินการศึกษาด้านครัว.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	57
วิธีดำเนินการทดลอง.....	61

บทที่	หน้า
กระบวนการดำเนินการทดลอง.....	61
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	64
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	72
สมมุติฐานของการวิจัย.....	72
กลุ่มตัวอย่าง.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	72
การดำเนินการทดลอง.....	73
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก.....	86
ภาคผนวก ข.....	92
ภาคผนวก ค.....	133
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1 แบบแผนการทดลอง.....	59
2 แสดงคะแนนสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดาหรือมารดา ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล.....	64
3 แสดงคะแนนสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดาหรือมารดาตามลักษณะของตัวเปรียบสัมพันธ์ภาพในครอบครัวก่อนและหลังการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของกลุ่มการทดลอง.....	65
4 แสดงคะแนนสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดาหรือมารดาตามลักษณะของตัวเปรียบสัมพันธ์ภาพในครอบครัวก่อนและหลังการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของกลุ่มควบคุม.....	66
5 แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง.....	68
6 แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	68
7 แสดงความแตกต่างของคะแนนสัมพันธภาพก่อนและหลังการทดลอง.....	69
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว.....	134
9 ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมของผู้ตอบแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัวกับข้อคำถellungตามสภาพความจริง.....	135

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โครงสร้างของบุคลิกภาพ 3 ภาวะ	29
2 แผนภูมิเท่งแสดงบุคลิกภาพฐานประจังกว่า.....	30
3 แสดงสัญลักษณ์การติดต่อสัมพันธ์ระดับสังคมและระดับจิตใจ.....	35
4 ตัวอย่างคำสอนทนา ลักษณะการติดต่อสัมพันธ์แบบถ้อยที่ถ้อยอาศัย.....	37
5 แสดงการติดต่อสัมพันธ์แบบถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน(แบบคู่ขนาน) ทั้งสองฝ่ายใช้ภาวะตัวตนแบบเดียวกัน.....	38
6 แสดงการติดต่อสัมพันธ์แบบถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันทั้งสองฝ่ายใช้ภาวะตัวตนต่างกัน.....	39
7 แสดงการติดต่อสัมพันธ์แบบขัดแย้งกัน.....	40
8 แสดงการติดต่อสัมพันธ์แบบเคลื่อนไหว.....	41
9 แสดงแผนภาพสัมพันธ์ภาพ	43
10 แสดงรูปสามเหลี่ยมของเกน.....	45